

DRUŠTVO SAVA V ČASU KORONE

Začetek leta 2020 v Društvu Slovencev Sava je bil običajen po božičnih in novoletnih praznikih. Počasi smo se zbirali in pripravljali za obeleževanje Prešenovega dneva. Ta praznik slovenskega naroda praznujemo tudi Slovenci po svetu. Letos smo to izvedli z odprtjem foto razstave Planinske rože našega pasioniranega fotografa in hribolazca Branka Zorka. Razstava je slovesno odprta 5. februarja v prostorih društva z ustreznim programom našega ženskega zbora Pojoča družba.

Redne dejavnosti v društvu so se dogajale v svojem ritmu: delavnica idrijske čipke, plesna šola in pevski zbor. Potem smo proslavili 8. marec - dan žena v vedrem raspoloženju in s primernim programom. A nato je nepričakovano zaradi epidemije koronavirusa v Srbiji uvedeno izredno stanje. Vsa zbiranja so bila prepovedana. Osnovna dejavnost našega društva je druženje, a to zdaj ni bilo mogoče.

Seveda, kot večina drugih tudi mi nismo bili pripravljeni na to situacijo. Bili smo ujeti v svojih stanovanjih in obremenjeni s skrbjo za svoje in zdravje svojih najbližjih.

Ko je minilo nekaj časa, smo se začeli spraševati, kaj bi lahko naredili brez zbiranja v prostorih društva. Torej, morali smo se obrniti k edini možni rešitvi – spletu.

Najprej smo odprli virtualno razstavo v galeriji naše spletne strani Slokult.info, katere avtor in urednik je naš Dino Dolničar, predstavljen pa je projekt Znameniti Slovenci v Beogradu, v katerem je sodelovala likovna avtorica Marija Vauda.

Potem je zaživela spletna šola slovenskega jezika. Čeprav je bila v Sloveniji, se je naša učiteljica Tatjana Bukvič potrudila in je pripravila s kolegi učitelji program poučevanja preko spleta.

Likovna delavnica Marije Vauda je delala od doma. Člani so svoje izdelke objavljali v viber skupini, ki so si jo

ustanovili sami. Delavnica idrijske čipke je tudi potekala v hišnih pogojih.

Naša Pojoča družba je dobila note in program dela od dirigentke Višnje Dimitrijević in je nadaljevala s posameznimi pripravami za bodoče nastope.

Zahvaljujoč iznajdljivosti naših članov v tistih težkih in negotovih pogojih je društvo nadaljevalo z življenjem in

delom. Pokazalo se je, da je vse mogoče, če si dovolj želimo.

Tudi po končanem izrednem stanju bomo poleg običajnega načina delovanja in druženja ostali na novoosvojenem ozemlju, tj. spletu, kjer bo naše delo postalo vidno mnogo širšemu krogu ljudi.

Saša Verbič

Prevedla: Marija Stojiljković

KULTURNI DOGODKI

PREŠERNOV DAN V DRUŠTVU SAVA

V sredo 5. februarja smo v našem društvu Sava obeležili kulturni praznik Slovenije – Prešernov dan. Program je bil kratek, ker je tokrat bila najbolj pomembna otvoritev razstave fotografij našega člana Branka Zorka.

Najprej je Pojoča družba zapela nekaj pesmi. Začela je z ljudsko pesmijo Lepo moje ravno polje, ki so jo peli tudi pevski zbori na množičnem srečanju v Šentvidu pri Stični. Nadaljevale so s Prešernovo pesmijo Pod oknom, ob kateri je Biserka Stanković, članica Pojoče družbe,

deklamirala nekaj kitic. Sledila je Prešernova pesem Vrba, katero je uglazbila zborovodkinja Višnja Dimitrijević. Na zelo umetniški način so jo, poleg Višnje, zapeli Stefan, Ana, Sonja, Fani in Marija. Na koncu so, za bolj veselo vzdušje, dodali še primorsko ljudsko pesem Pri nas pa ohcet imamo.

Vedoč, da bodo razstavljeni posnetki planinskih rož, je Dušanka Tomić pred otvoritvijo razstave deklamirala znano pesem Oj Triglav, moj dom. Večkrat smo jo poslušali v izvedbi moških pevskih zborov. Uglazbil jo je Jakob Aljaž,

znani župnik iz Dovja, ki je za en goldinar odkupil od Nemcev vrh Triglava in tam postavil znani Aljažev stolp. Tokrat je izostala znana lepa melodija, toda poudarjeno je domoljubno besedilo, ki govori o tihoti, svežini in lepoti triglavskega pogorja.

Branko Zorko se je tudi tokrat izkazal kot vrhunski mojster fotografije. Po prejšnji razstavi posnetkov s planinskih izletov na balkanske vrhove je sedaj prikazal očarljivo lepo planinsko cvetje. Bilo mu je težko med

nešteti fotografijami izbrati „samo“ 40. Privoščil nam je praznik za oči in dušo. Odslej se bomo v prostorih našega društva počutili kot bi bili v rajskem vrtu. Pozorno oko izkušenega planinca je opazilo tudi tiste rože, katerih hiteči planinci ne zagledajo. Bogastvo oblik in barv, lepota in ponekod skrivnostnost ozadja, poganjanje cvetic iz kamna, iz ničesar – vse je pričevalo o brezmejni ustvarjalnosti Narave ali našega Stvarnika! Pristrčno vabljeni na razstavo!

Dušanika Tomič

RAZSTAVA

TRAVNIŠKO IN GORSKO CVETJE, avtor: Branko Zorko

V počastitev Slovenskega kulturnega praznika – Prešernovega dne smo v prostorih Društva Sava odprli razstavo fotografij travniških in planinskih rož. Razstava je nadaljevanje predstavitve narave ob planinskih pohodih

po hribih Balkana in Alpah. Za razstavo je bilo izbranih le štirideset posnetkov v nadnaravni velikosti, ki so predstavljeni na dvajsetih panojih. Gre za nekatere splošno znane cvetnice, pa tudi za bolj redke, vse pa v izjemno povečanem merilu prikazujejo nekatere podrobnosti, sicer nevidne navadnemu pohodniku – opazovalcu.

Travniško, še posebej pa visokogorsko cvetje, raste le na ustreznih zemljiščih in legah, in sicer samo v zelo kratkem obdobju leta. Priložnost, da se jih vidi in fotografira je zelo omejena, treba je biti na pravem mestu ob pravem času. Za dober posnetek je potrebno imeti dobro osvetlitev iz pravega kota in miren zrak, brez vetra, ki bi pozibal cvetove.

Čeprav se posnetki zdijo zelo lepi in prikazujejo nenavadne oblike, tiskarska tehnika ne more popolnoma dočarati resnične lepote, ki jo lahko zabeleži dober fotografski aparat. Seveda pa so izvirniki v naravi najlepši.

Branko Zorko

PREDSTAVITEV IDRIJSKE ČIPKE IN ČIPKARSKE ŠOLE IDRIJA

V sredo, 26. 2. je v prostorih Društva Slovencev Sava bila organizirana izredno lepa predstavitev tradicionalne izdelave idrijske čipke in Čipkarske šole Idrija. Svoje bogato znanje v izdelavi idrijske čipke in vodenju šole klekljanja v Idriji je z nami delila gospa Metka Fortuna. V predstavitvi je navedla nekaj podatkov o nastanku, razvoju in ohranjanju te slovenske kulturne dediščine, ki je uradno vpisana na UNESCO Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Gospa Metka Fortuna je v nadaljevanju predstavitve predstavila fotografije že končanih izdelkov, od enostavnih vzorcev, ki jih izdelujejo otroci, do zahtevnejših, že kar umetniških izdelkov najboljših odraslih klekljaric. Z vzdihom občudovanja smo videli na posnetkih umetno vtakno čipko v večerna razkošna oblačila, spodnje perilo, skulpture. Izdelane so bile z barvno nitjo ali čisto bele, ponekod so jim bile dodane perlice, kamni, steklo, nekatere so bile vdlane v usnje. Najbolj večje izdelovalke idrijske čipke pogosto

sodelujejo z znanimi slovenskimi modnimi oblikovalci ali likovnimi umetniki.

Idrijska Čipkarska šola je najstarejša čipkarska šola na svetu, ki od ustanovitve dalje deluje neprekinjeno. V njej seletno 450 otrok in mladih ter 150 odraslih uči klekljanja, tehnik klekljanja in risanja vzorcev za klekljanje. Gospa Metka Fortuna je poudarila, da vidi poslanstvo Čipkarske šole v povezanosti med elementi, ki so uspešni le, če so v močni sinergiji: interes – potrošnja – proizvodnja – ohranjanje tradicije!

Predavateljici sta se za gostovanje v naši skupnosti zahvalila predsednik Društva Saša Verbič in gospa Svetlana Lenasi, ki vodi krožek izdelave idrijske čipke. S tem prispevkom se gospe Metki Fortuna zahvaljujemo za prijeten večer vsi, ki smo bili v občinstvu.

Tatjana Bukvič

- Iz predstavitve:
- 16. stol. – klekljanje na gradovih in v samostanih
 - 1689 – najstarejši pisni vir o klekljanju v Idriji (J.V. Valvasor)
 - 1693 – najstarejša ohranjena ročno klekljana čipka v Sloveniji
 - 1763 – 1768 - Ljubljana, prva čipkarska šola v Sloveniji (Marija Terezija)
- Čipkarske šole v Sloveniji:
- 1876 Idrija
 - 1906 Žiri
 - 1907 Železniki

(vir: povzeto po PP avtorice predavanja, vodje Čipkarske šole Idrija, Metke Fortuna)

DAN MATERNEGA JEZIKA

Narodna knjižnica Srbije je v počastitev Mednarodnega dneva materne jezika pripravila kratek kulturno-umetniški program, na katerega je povabila člane različno govorečih skupnosti, največ med njimi je bilo slovansko govorečih.

V lepem okolju prostora knjižnice je naše Društvo in slovenščino navdihneno predstavila Dušanka Tomić, ki je v slovenščini recitala pesem Otona Župančiča Nekje na vrhu. Na začetku je v srbščini povedala nekaj besed o vsebini pesmi, na koncu pa dodala še nekaj pojasnil o naši skupnosti in izrazila svoja občutja ter globoko navezanost na domovino in slovenščino.

Naj spomnimo: Materni jezik je jezik, ki se ga naučimo v zgodnjem otroštvu od svojega okolja in družine. Jezik je torej sestavni del naše identitete in najbolj neposreden izraz kulture.

Tatjana Bukvič

PREDSTAVITEV UNIVERZE V LJUBLJANI

V sredo, 22. januarja 2020, sem na Tehnični šoli Nikole Tesle Kostolac predstavila Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik in možnosti za študij na Univerzi v Ljubljani. Na predstavitvi je bilo prisotnih 50 mladih, ki so se želeli seznaniti z možnostmi za študij na UL. Predstavitve sva izvedli spodaj podpisana in učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine v Srbiji, Tatjana Bukvič, ki tudi sicer uči slovenščino v slovenskem društvu v Kostolcu, ki je del Društva Slovencev Sava v Beogradu. Hvala Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ge. Katji Cerar z Univerze v Ljubljani za pripravo PP-prezentacije v srbsčini, Tehnični šoli Nikole Tesle iz Kostolca, Društvu Slovencev v Beogradu Sava in g. Saši Radiću, organizatorju pouka v Kostolcu.

Laura Fekonja Fonteyn

USPEŠNO KONČAN SEMINAR MLADI ZA MLADE – AKTIVIRAJ SE!

Društvo Sava je 21. in 22. februarja z veseljem organiziralo izreden dogodek za mlade Slovence in Slovenke v Srbiji –

seminar *Mladi za Mlade – Aktiviraj se!* V dveh dneh smo se družili, pogovarjali in prišli do ustvarjalnih idej, ki lahko pomagajo pri ohranjanju slovenske identitete v Srbiji. Dva trenerja, Vladimir Majstorović in Aurena Dinić, sta skupaj z udeleženci prišla do idej, ki jih nihče od nas ne bi mogel oblikovati sam. Pred njimi sta bili vprašani motivacije in aktivacije mladih Slovencev in Slovenk na temo ohranjanja nacionalne identitete in obravnavali smo tudi širšo sliko – zakaj in čemu so namenjene naše dejavnosti. Za nas ni bilo vprašanja namena, je obstajalo samo ogromno idej, ki vodijo v akcijske korake, ki nam bodo pomagali, da vse, kar smo oblikovali, naredimo! Veselimo se naslednjega druženja!

Aurena Dinić

Prevod: Marija Miljković

DAN ŽENA V DRUŠTVU SAVA

Letošnja proslava Dneva žena nam bo ostala v posebnem spominu, saj je to bilo naše zadnje druženje pred razglasitvijo izrednega stanja zaradi pandemije. Pa tudi brez te nevesčnosti je proslava bila nepozabna in izjemna!

V sredo, 11. marca smo se ob 18. uri zbrali v naših, za to priložnost še lepše urejenih prostorih na Terazijah. Naše ljube pevke iz Pojoče družbe so nam priredile nepozaben koncert. Na ta celovečerni nastop so se dolgo pripravljale na številnih zborovskih vajah. Dobro uro smo uživali v novem in starem programu, katerega skrbno ureja in razvija zborovodkinja Višnja Dimitrijević.

Melodije znanih slovenskih pesmi in ubrani glasovi naših pevk so nam odmevali v spominu v naslednjih dveh mesecih karantene. Pojoči družbi se iskreno zahvaljujemo za krasno glasbeno doživetje in se veselimo novih nastopov, ob čestitkah na vseh doseženih uspehih in vztrajnosti.

Maja Đukanović

INTERVJU

Izredno stanje, epidemija koronavirusa na svetovni ravni, nevarnost pred nevidnim sovražnikom, ki napada in uničuje življenja, karantena, policijska ura... vse to ni nekaj, kar bi se ljudem pogosto dogajalo v življenju. Ampak se zgodi, tako kot se je nam. Zajet je bil cel svet in se ničesar ni dalo storiti. V izrednih časih – izreden intervju, na temo, kako so nekateri člani Društva Sava preživeli čas v izrednih okoliščinah, s čim so se ukvarjali, kaj je na njih naredilo najmočnejši vtis. Poskusili smo izvedeti, kakšni bomo prišli iz karantene, ali smo se naučili česa novega, kaj nam bo ostalo v spominu. Ali se je spremenilo nekaj v nas ali nekaj okoli nas, ali bodo kakšne spremembe v bližnji ali nadaljnji prihodnosti. In tako smo poskusili pokukati v različne človeške svetove.

Prevod: Marija Miljković

SAŠA VERBIČ:

V leto 2020 smo vstopili z velikimi načrti in ambiciozno, potem pa je prišla ONA- KORONA in se je vse naenkrat ustavilo! Nova, nepoznana in nepredvidljiva, je izzvala strah in negotovost.

Ker pripadam rizični skupini 65+, sem se nenadoma znašel v totalni izolaciji!

Zahvaljujoč sodobnim tehnologijam sem vzpostavil intenzivno komunikacijo s člani družine in prijatelji. V prvih dneh sta edini temi bili zdravje in logistika, nato pa je bilo treba načrtovati čas!? Vse kar me je, že daljši čas čakalo v stanovanju, je zdaj prišlo na vrsto.

Seveda sem istočasno premišljeval, kaj lahko naredimo v Društvu Sava, kjer je osnova vsega druženje, to pa je zdaj strogo prepovedano!? Potem je rešitev prišla kar sama od sebe - INTERNET!

Na naši spletni strani „SLOKULT INFO“ smo odprli virtualno razstavo „Znameniti Slovenci v Beogradu“. Tudi šola slovenščine prestopila na „on line“. Člani likovne delavnice so organizirali svojo viber skupino. Na ta način so se povezali tudi drugi člani društva: delavnica Idrijske čipke, tudi članice ženskega pevskega zbora „Pojoča družba“.

Iz vsega tega lahko sklepamo - kjer je volja, je tudi pot!

In ko se, končno, ONA konča, bomo ostali v enem novem, neomejenom prostoru: INTERNETU!

Prevod:
Monika Bogdanović

MAJA ĐUKANOVIĆ:

Še eno izredno stanje v naših življenjih, tokrat ne lokalno, ampak kar na svetovni ravni. Obdobje karantene zame ni bilo nič preveč nenavadnega, saj sem tudi sicer večinoma cele dneve doma ob računalniku. Pogrešala sem sicer beograjski mestni vrvež, a sem se istočasno od njega tudi odpočila. Bila sem v stiku s prijatelji iz Društva, v miru prevedla dokumentarni film o rešetarjih, si z užitek ogledala virtualno razstavo o znamenitih Slovencih v Beogradu, se razburjala, ker RTV Slovenija ni dovolila, da bi si v tujini ogledali premiero filma Beograd - vinjete Slovencev in uživala v filmih, koncertih in posnetkih gledaliških predstav. Ne morem pa reči, da sem bila zelo sproščena, neka splošna negotovost je le pustila sledi v vseh nas, nisem imela prave energije za delo, in še vedno pogrešam načrte za poletje in jesen. Upajmo, da bo(mo) v redu!

ANICA SABO:

V času, ki je zaznamovano kot izredno stanje, je veliko tega, ali bolje rečeno vse postalo neresnično in različno v primerjavi z dotedanjim življenjem, in vendar tako polno čustev, novih vsebin in nekakšne nadrealne urejenosti. Teža, ki je takrat pritiskala, in se čuti tudi zdaj, izvira iz dejstva, da obstaja veliko negotovosti in neznanega v zvezi s samo situacijo, ki vzbuja zaskrbljenost za najbližje. Imam privilegij, da delam na fakulteti, in je pouk na daljavo odprl prostor za vsebinska in celovita razmišljanja na različnih ravneh študiranja. Še

enkrat se je pokazalo, da je delo najbolj zanesljivo zatočišče. Ostane tudi prepričanje, da bo njegov pomen priznan, tudi ko se ta kriza konča.

Prevod:
Marija Miljković

DINO DOLNIČAR:

Takoj ko je bilo razglašeno izredno stanje, sem se odločil, da bom portal Slokult.info dal na razpolago Veleposlaništvu Republike Slovenije, da bi čim bolj natančno in kakovostno informirali pripadnike slovenske narodne manjšine in posredovali informacije, katere so pomembne za slovensko skupnost v Srbiji.

Že od samega začetka izrednega stanja sem bil v stalnem stiku s Sašo Verbičem, in sva med dolgimi pogovori poskušala najti način delovanja. Tako sva prišla na idejo, da bi ustvarili virtualno galerijo in digitalizirali del razstave Znameniti Slovenci v Beogradu. Ko smo objavili prvo razstavo in videli, da si jo je v samo enem dnevu ogledalo več kot 300 ljudi iz vsega sveta, smo ugotovili, da smo odprli povsem nov komunikacijski kanal za promocijo naše kulture in sodobne ustvarjalnosti slovenske narodne manjšine.

Prevod:
Jelena Bulatović

DRAGOMIR ZUPANČ:

Kako popraviti moteni ritem življenja? Se vrniti v normalno stanje? V katero resničnost se zbuditi? Ali je hipnoza trajna? Koliko časa si bomo zastavljali vprašanje: Ali lahko? Ali smem? Ali znam? Naučeni, naj

ostanemo doma, naj gremo ven samo takrat, ko nam je dovoljeno, smo pozabili, da obstaja tudi drugačen čas. Potovanja! Čas odhoda in predvidena ura prihoda. Ovladanje prostora, ukinitvev časovne razdalje, prebujanje v jutrih neznanih mest, opoldanska sopara na orientalnem bazarju, sončni zahodi na obalah daljnih morij. Nehote izgubljen čas, kdo nam ga bo in kako vrnil? Prejšnje življenje že doživljamo kot zbledelo oznanilo na steni napol porušene hiše ali na kulisi naslikan obris mesta, z ogromno luknjo na sredi. Z dekretom se ne more več povrniti nekdanjega, ne more se prenoviti starega dekorja. Nam, danes ostanejo čez usta in nosove trajno zalepljene maske. In naši otroci ne bodo vedeli, kako smo se nekoč pozdravljali. Izbrisani bodo vsi filmski poljubi, cenzurirani objemi, zborovsko navijanje in uživanje, strogo bo prepovedano vsako množično izražanje. Zmagovite parade in shodi ob vodjinem rojstnem dnevju bodo vrženi iz zgodovine. Razigranih otrok v parku to ne bo motilo. Že so jim vsilili iPhone za druženje in prenosnike namesto table in krede za izobraževanje. Tu bodo našli vse svoje sorodnike, prek omrežja se bodo igrali z vrstniki in ustvarjali svoja imaginarna dvorišča. In kaj je z dotikom? Z zgubano roko in z vonjem kutine na otroški glavi?! V babičinem naročju ne moreš zaspiti virtualno. Tako kot je hrbet tvojega dedka, največji in najbolj topel na svetu, nenadomestljiv, ko nekaj preži nate iz temnega kota.

Votli ljudje bodo prišli ven in bodo tavalili po neznanih ulicah!

Prevod:
Čarna Brzaković

BRANKO ZORKO:

Dnevi karantene so za nami, vsaj upam da. Kako sem jih preživel?

Veliko časa sem posvetil urejanju stanovanja (tisto, kar sem že dolgo odlašal). Znova sem začel uporabljati veliki balkon z lepim razgledom in sva s soprogo tam prebila kar nekaj časa.

Vnuka sva zelo pogrešala in sva

ga videla le po viberju. Enako sva komunicirala tudi z drugimi sorodniki in prijatelji.

Redno sem nosil smeti v smetnjake nekoliko stran od hiše in vedno naredil tudi nekaj korakov več naokrog po praznih ulicah.

MARIJA VAUDA:

Če bi se kdo ozrl na moj vsakdan, bi videl, da v obdobju izolacije leta 2020 ni trpel drastičnih udarcev, le da se je odprl večji in tišji delovni prostor.

Imamo umirjene, osredotočene pogovore izven vsake živčnosti in napetosti, ritem ulice ne moti dela srca in spanja, končno umirjen, simetričen s svetom, ki se počuti krivega, da uživamo v prostoru in času, kar je kazni, breme in krivica, bolečina, obsodba, smrt. Planet s silo diha po mojem urniku potreb.

Prevod:
Jelena Bulatović

NUŠA GERDEN:

Vsak od nas je drugače porabil čas samozaščite. Veliko jih je pretresalo omare, urejevalo garderobo, generalno čistilo stanovanja. Moja nečakinja je pobelila stanovanje in frizerski salon, vse lastnoročno. Moja snaha v Nišu je oprala vse stene, prebrisala vse predale, kuhinjske posode, porabila, kar je bilo zmrznjeno in naredila nove zaloge, kuhala vsak dan za sina in vnuka, potem se je zgodaj zjutraj preselila v vikendico. Vsem je bil v tem času važen telefon! Moja prijateljica se je pogovarjala z vso družino iz Slovenije. Telefon nam je vsem veliko pomenil in nam je bil največkrat edina komunikacija. Vsi starejši občani smo komaj dočakali polurni sprehod blizu svojega stanovanja. Meni je veliko pomenila terasa in sončanje. Križanke so mi delale kratek čas in veliko sem spala. Nikoli mi ni bilo dolgčas. In čas je neverjetno hitro minil. Vsak večer sem se veselila svete maše, ki jo je daroval gospod Stanislav Hočevar in TV prenašala ob šestih zvečer. Veliko mi je pomenilo, da mi je vnuk prinašal vse, kar sam rabila.

VIŠNJA DIMITRIJEVIĆ:

Kako sem preživela čas v izrednem stanju? Kratko in jasno: to nikomur ni prineslo nič dobrega! Iz preprostega razloga, ker se, razen ukvarjanja z glasbeno dejavnostjo (kar predstavlja vejo gospodarstva, ki je dobesedno izginila v obdobju epidemije, celo v najbolj razvitih državah), ukvarjam tudi z drugimi stvarmi, ki so povezane z glasbo, pa ne zahtevajo direktnega stika s publiko, in sem imela kaj za početi.

Kakor že veste, sem študentka na doktorskem študiju teorije glasbe, kar pomeni, da tudi v normalnih okoliščinah, večji del dneva preživim sam s knjigami ali z računalnikom, torej v tem smislu izredno stanje ni spremenilo ničesar. Tudi, kot pianistka, lahko rečem, da vadbe klavirja ni nikoli dovolj. Večino aranžmajev, ki jih izvajata naša Pojoča Družba ali Komorna družba, sem sama napisala, tako da je velik del časa šel tudi na to.

Manj znana resnica pa je, da je kuhanje moj konjiček in moja velika strast! Končno sem imela čas za preizkušanje vseh tistih čudovitih receptov, za katere, v običajni naglici, nikakor ni bilo časa. Če tako pogledaš, se ti zdi, da življenje v izolaciji niti ni tako slabo. Naj povem tudi nekaj, kar verjamem, da mnogim leži na srcu, a o tem ne želijo govoriti. Za vse omenjeno, sploh nisem imela niti najmanj moči, niti želje, niti energije. Nisem mogla najti časa za stvari, ki so zame ne samo veselje, ampak tudi navada v življenju, pa naj se sliši še tako paradoksalno. Živela sem v nekakšni drugačni stvarnosti, v stilu 'leto mine, dan nikoli', v kateri so se izmenjevali brezdelje, anksioznost ter velika praznina.

Ukrepi popuščajajo in se življenje vrača v normalno, imam veliko več obveznosti, toda paradoksalno: imam tudi veliko več časa za njihovo uresničitev. Čas je, očitno, relativna stvar, ampak pri meni se ne meri z urami in dnevi, temveč z življenjskim veseljem, energijo ter motivacijo.

Prevod:
Marija Stojilković

NEBOJŠA RAKO:

Vse se je začelo z negotovostjo, paniko, strahom, mnogimi vprašanji na katera nisem imel odgovorov. Poleg tega tudi na internetu nisem našel vseh odgovorov in če kaj vemo, je to, da če so nevidni na internetu, to pomeni, da nekaj „resno ne štima“

Izolacijo sem preživel v Kočevju z družino, ker sem v trenutku zapiranja državnih mej po hitrem postopku začel z vajami za predstavo v enem od SNG-jev.

Čas sem si krajšal s knjigami, filmi, serijami, treningi, beljenjem kuhinje in dnevne sobe... S pohodi po gozdu sem preganjal trenutke nervoze, „tečnosti“, pogrešanja punce, ki je v Srbiji, prijateljev, druženja ob kavici... Kdaj se bodo odprli kafiči?? Vrnitev k rutini, pobarval sem še eno sobo, pokosil travo, prebral drugo knjigo in že so se začele prve ukinitve nekaterih omejitev. Potem sem se vsak teden razveselil novih rahljanj začetnih ukrepov, o celotni izolaciji

zdaj govorim v pretekliku, saj sem jo preživel v državi, ki je preklcala epidemijo in s tem se počasi vračajo pozitivna čustva.

Še vedno ne vem, kaj sem odnesel od celotne situacije. Vem, da bom bolj cenil določene stvari, ljudi, trenutke in še kaj, vendar čutim, da se nisem spremenil, mogoče spoznal kaj novega o sebi, ampak definitivno ostajam isti. Naslednji korak je ta, da ugotovim, kako naj pridem čimprej nazaj v Beograd, za katerega upam, da se tudi ni spremenil.

IZDELKI, NASTALI V ČASU KARANTENE

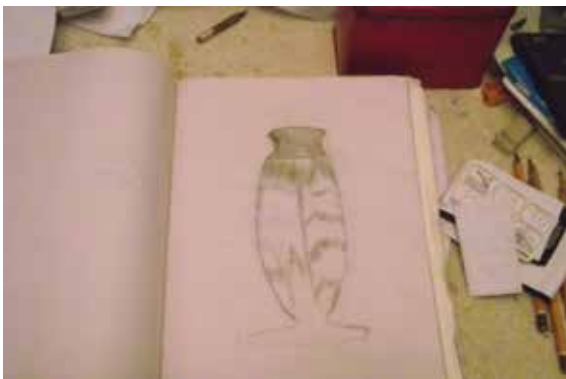
Neva Milovanović - Moje ljubezni

Beti Milić - Upor za oknom

Breda Čoš - Korona

Radovan Sindik - Vaza

Ida Dropka Obučina - Mož

Radmila Jeremić Ćurčin - Pomlad

Jelena Kogoj - Moj Aleksa

Aurena Dinić - Kape

Svetlana Lenasi - Vrabec

Sonja Dinić Medurić - Veter

DOPOLNILNI POUK SLOVENŠČINE NA DALJAVO

Trije učitelji dop. pouka slov. v Srbiji smo ustvarili skupno spletno stran za učenje na daljavo, da bi na ta način vsi zainteresirani imeli stik s slovenščino tudi v času koronavirusa. (<http://pouksrbija.simplesite.com/>)

Stran smo sproti dopolnjevali z različnimi nalogami. Učenci so lahko sami izbirali, kaj bodo reševali. Naloge so našli med razdelki: otroci, najstniki in odrasli. Trudili smo se, da bi bile naloge zanimive, poučne, ravno dovolj zahtevne in aktualne. Vedeli smo, da imajo naši učenci v teh nenavadnih dneh preživljanja virusa dovolj skrbi, kako živeti po vseh navodilih, da bi ostali zdravi. Mnogi so opravljali službo od doma, otroci so se šolali doma,

zato nismo želeli, da bi jim učenje slovenščine povzročalo dodaten napor, ampak bi jim bilo v veselje in sprostitev.

Odziva ni bilo malo. S pomočjo staršev so se oglašali tudi otroci. Nekateri so našli čas za reševanje slovničnih nalog, drugi so si raje ogledali film in ga pokomentirali. Otroci so največkrat rešili naloge ob pesmicah ali reševali uganke oz. premetanke, drugi so kaj narisali.

Vsakega učenca smo bili učitelji veseli. Največ pa nam je pomenilo to, da smo bili v stiku, četudi na daljavo. Hvala vsem, ki ste se oglašali in tako skrbeli, da nas je tudi v času epidemije povezovala slovenščina.

Tatjana Bukvič

UČIMO SE SLOVENSKO KORONA IN MI

Halo, halo, kako ste? A je tudi pri vas korona? Ja ... Pa vi? Kako potekajo dnevi? Mi se sprehajamo ob jezeru Jezero je... isto kot prej, čaka, da se ogledate v njegovi čistoči. Bila je to Dana. Most na Soči tukaj. Ja, sem povedala, nasmejana, ker slišim ljubi glas, tudi tukaj je korona ... Je sončno, ampak tudi hladno, sem jaz povedala svoji dragi teti Dani, ki nas je že leta sprejemala v svoji gostilni Vuga, ko pridemo na slikarsko kolonijo za Slovence, ki živijo zunaj meja Slovenije. Veš, Dana, saj živimo v bloku, ne hodimo v parke, samo do trgovine po osnovne potrebščine, jaz pa slikam, berem, družina je skupaj, fantje ne hodijo (ne vem, koliko jih ima, ali mora dvojina) na treninge, se družimo. Jaz več kot prej preživljam čas v kuhinji in, verjemi mi, počasi izgubljam svoje kulinarne veščine. Primanjkuje mi idej, odgovorov na vprašanje: Kaj naj kuham jutri? Jota, je povedala Dana. Frika ... Hvala, Dana, sem povedala, odlična ideja. Res že dolgo nisem pripravljala teh primorskih specialitet. Grem kuhat. Vzela sem svojo knjigo z recepti.

Sestavine:

- 1 kg ribanega kislega zelja
- 1 kg krompirja
- 300 g kuhanega fižola
- Panceta, suho meso po okusu

Vse je tukaj, vse imamo doma. Skuhala sem kislo zelje s panceto in suhim mesom. V skuhani olupljeni krompir sem dala kuhani pisani fižol iz pločevinke in združila. Združila sem s kislim zeljem, dala lorber, sol, poper, naredila prežganje iz 1 žlice moke in olja, dodala mletu papriko in postregla družini. Bili so navdušeni.

Naslednji dan sem za večerjo pripravljala tolminsko friko. Za to specialiteto je potrebno skuhati krompir in ga zmeckati, ampak ga ne spremeniti v pire. Na 100 g krompirja je treba dodati 200 g polnomastnega sirčka. To je osnova, v katero se lahko dodajo poleg soli in popra, še jajce, čebula, ocvirki

Masa se oblikuje v ponvi, peče v olju, dokler ne dobi lepe barve, se pazljivo obrne, da bi se spekla tudi z druge strani in se postreže s solato, sirom Lahko je zajtrk, večerja, del kosila ... Moja družina je bila prijetno presenečena, jaz pa sem se počutila zelo pomembno. Hvala, Dana!!!

Bila sem malo žalostna, ker je predstavljena slikarska kolonija, ampak preko spletnih strani se lahko ogleda razstava z deli iz karantene. Slišala sem se s svoji prijatelji iz Slovenije in nam je vsem bilo zelo žal, ker letos ne bo

srečan. Vsi smo bili omejeni na svoja mesta. Nekako isto je čas preživljala Mirijam v ZDA, Dea, Dare in drugi iz Mosta na Soči. Miranda v Londonu, Marijana na Havajih, Irena v Kanadi, Lea na Ptujju, Borka, Melada in družina iz Tuzle. Vsi smo ustvarjali tudi v neki fizični distanci in z veliko omejitvami uspevali ohraniti dobro razpoloženje Čakamo naslednje leto, da se vidimo in ustvarjamo, kot vsa prejšnja leta.

Radmila Jeremić Ćurčin
Prevod: Monika Bogdanović

POUK V ČASU EPIDEMIJE

V času epidemije smo učenci dobivali naloge preko internetne strani Pouk slovenščina. Bilo mi je zanimivo, ker sem lahko izbirala naloge, ki so mi odgovarjale. Imela sem priložnost, da se preiskusim v branju tekstov in reševanju vsebinskih nalog ali reševanju slovnice. Vse je bilo pripravljeno drugače kot je to v vadnicah, zato je meni učenje predstavljalo dodaten izziv. Učiteljica je tekoče pregledovala moje rešitve in odgovarjala na vprašanja. Na

moje pritožbe, da je pri pouku lažje, ko smo vsi skupaj, je našla vzpodbudne besede in me motivirala, da sem z delom nadaljevala.

Pouk je bil dobro organiziran in koristen, a vseeno upam, da se pandemija ne bo ponovila in da bomo v septembu lahko nadaljevali s poukom in druženjem, kot je to bilo pred koronavirusom.

Desanka Stefanović

MOJE RAZMIŠLJANJE O KORONAVIRUSU

Ali ste vedeli, da je trenutno več kot 30 % svetovnega prebivalstva v izolaciji? To je veliko število ljudi in ti ljudje, ki so v izolaciji, živijo v sedemdesetih različnih državah in ozemljih. Izolacija je trenutno način življenja in imamo vtis strašne žrtve in boja.

Virus bo v prihodnosti z nami in nihče noče nadaljevati z izolacijo, kakršno imamo v tem trenutku. Verjamejo, da če bi bila odprava izolacijskih ukrepov popolna, bi morala celotna družba paziti na bolnike s COVID-19, in omogočiti njihovo hitro izolacijo, sicer se bo virus še naprej prenašal med ljudmi.

Tudi če vseh, ki imajo simptome, ni mogoče testirati, je možnost identifikacije ljudi, ki so bolni, dobili. Moramo biti sposobni prekiniti prenos tako, da najdemo okužene in jih izoliramo. To bi spodbudilo tudi sosedske skupine

zdravstvenih straž, ki bodo še naprej potrebne, v primeru, da bo valov velikih izbruhov še več. Temu pravimo družba, ki je pripravljena na COVID.

Vzpostavitev pripravljenosti na COVID je nujno potrebna preden se ukrepi sprostijo. Če ne bomo pripravljene, bomo našli okužene. Z rahljanjem ukrepov se ljudje z virusom vrnejo v svoje skupnosti in tako se vsi vrnemo k ponovni uvedbi izolacije. Če so društva pripravljena na COVID; to je naložba, ki ščiti v prihodnje blaginjo vseh.

Vedenje posameznika je zelo pomembno. Naše dileme bi morali podpirati s kakovostnimi informacijami in komunikacija mora biti transparentna. Vsi moramo biti sposobni sodelovati. Če bomo lahko ohranili tovrstno solidarnost, nam bo uspelo.

Zapisa: Ana-Marija Meglič

VPIS V POSEBNI IMENIK

Vpis v posebni volilni imenik slovenske narodne manjšine v Srbiji

Zakon o nacionalnih svetih narodnih manjšin iz leta 2009 je omogočil vpis v posebne volilne imenike narodnih manjšin v Srbiji. Obrazec za vpis lahko prevzamete na spletnih straneh Nacionalnega sveta in Društva Sava.

Na osnovi Zakona o varovanju osebnih podatkov, ki velja od 1. 1. 2009, je za vpis v posebni volilni imenik potrebno izpolnjeni zahtevek

za vpis **osebno** dostaviti pristojni občinski upravi, kjer imate prijavljeno prebivališče – ob predložitvi osebne izkaznice. Zakon tudi dopušča, da izpolnjen zahtevek skupaj s fotokopijo osebne izkaznice pošljete priporočeno na naslov vaše pristojne občinske uprave. Pristojna občinska uprava bo na vaš naslov v 15 dneh poslala Odločbo o vpisu v posebni volilni imenik. Vpis v posebni volilni

imenik je oproščen plačila administrativnih stroškov.

Z vpisom v posebni volilni imenik se ne izgubijo druge volilne pravice.

Z Odločbo o vpisu v posebni volilni imenik slovenske narodne manjšine se pridobi pravica do udeležbe na neposrednih volitvah Slovenskega nacionalnega sveta, ki so vsaka štiri leta.

OTROŠKI KOTIČEK

SPOZNAJMO SLOVENIJO

29. 2. in 7. 3. je bila v DS Sava v okviru projekta Slovenska kulturna dediščina in sodobnost pri dopolnilnem pouku za otroke izpeljana delavnica z naslovom Spoznajmo Slovenijo. Cilj delavnice je bil, da se učenci na kreativen in zabaven način spoznajo z namenitostmi Slovenije, njenim reliefom in simboli.

V okviru delavnice so avtorice v kratki predstavitvi

v slovenščini otroke spoznale z geografskim položajem in najznačilnejšimi simboli. Nato so učenci sami izdelali maketo ter pri tem pokazali veliko mero kreativnih in ustvarjalnih sposobnosti. Pri izdelavi elementov in njihovem umeščanju na maketo so se seznanili o geografskih, naravnih in kulturnih značilnostih Slovenije.

Relief je bil izdelan iz stirodura in žice, ki sta predstavljala ogrodje izdelka. Učenci so morali po modelu na zemljevidu na pravilna mesta vstaviti višinske in ravninske dele, označiti morje, jezera in reke. To so dosegli s pravo mero nanosa zmesi papirja, moke in vode.

Ko je bil relief suh, so ga obarvali z akrilnimi barvami. Istočasno so mlajši otroci izdelali iz glinamola in plastelina znamenitosti: grb, zastavo, Triglav, planinske rože, cerkev na blejskem otoku, ljubljanski grad, znak za terme ...

Delavnica je bila odlična priložnost, da učenci na aktiven in poučen način spoznajo Slovenijo. Pri delu so medsebojno sodelovali, se dopolnjevali in zabavali.

Avtorice:

Ivana Popović, Ivana Nikolić,
Dragana Majstorović

COVID -19

Vsi vemo za koronavirus (covid-19). Zaradi njega smo vsi v izolaciji, imamo omejen čas gibanja na prostem. Zaradi njega moramo nositi maske in rokavice. Ker so šole zaprte, smo bile moje prijateljice in jaz v izolaciji. Ni bilo tako slabo, kot sem mislila, ampak je bilo zelo dolgočasno. Na vso srečo sem odšla k prijateljici iz vrtca, pri njej sem bila dolgo. Še bi ostala, a sem zaradi šole na daljavo morala domov. Mislila sem, da je super brez šole, ampak sem se motila. Šola on line je še slabša od navadne, edina dobra stvar je v tem, da zjutraj ni treba zgodaj vstati, le kdaj pa kdaj. Nismo več v izolaciji in nimamo policijske ure, a je vseeno slabo kot takrat, ko so trajali ukrepi.

Tijana Tomić

DNEVNIK DNEVA KORONAVIRUSA

Ko zjutraj vstanem, pogledam, kaj je treba storiti za šolo, napišem domače naloge. Potem igram igrice s prijatelji eno uro. Z bratom Reljo greva na igrišče, tam igrava odbojko in nogomet. Zvečer z družino pogledamo film.

Neda Stojković

Moj dan v karanteni je vsak dan enak. Najprej vstanem, se umijem in jem. Potem naredim vse za šolo. Nato igram igrice na računalniku ali grem ven. Potem počivam. Rojstni dan sem letos praznoval drugače kot običajno. Igral sem se s prijateljem in jedel na terasi, potem sva šla v park. Popoldan, ko sta prišla iz službe mama in oče, sem povabil na obisk dedka in babico. Skupaj smo pojedli torto. Zvečer smo pogledali na televiziji serijo in šli spat.

Relja Stojković

Delavnica Idrijska čipka v obdobju epidemije

Kroček za izdelavo idrijske čipke je v času epidemije bil v nenehnem stiku, in sicer preko viber skupine. Skozi to druženje je naše prijateljstvo postalo še močnejše. Delile smo si vzorce, fotografije čipk, recepte, družinske zgodbe, fotografije, šale, informacije iz različnih področij. Nestrpno smo čakale ponovno srečanje za izmenjavo pribora za delo.

Svetlana Lenasi in Maja
Marčeta

Prevod: Monika Bogdanović

SLIKA IN ZNANJE

Zgodovina umetnosti kot material

Z otvoritve razstave

V prostorih Društva Sava je 18.12.2019 odprta razstava stvaritev z Delavnice risanja in slikanja SLIKA IN ZNANJE. Na tej razstavi je bilo predstavljeno dveletno delo Delavnice. Del razstave je bila PPT predstavitev vseh del, tudi fotografij z ur, s čimer nadaljujemo s prakso dokumentiranja časa, osebnosti udeležencev, vzdušja na urah, segmente in razvoj delovnega procesa kot tudi medsebojno človeško dimenzijo. Udeleženci Delavnice so bili: Neva Milovanović, Nuša Gerden, Radovan Sindik, Rdmila Jeremić Ćurčin, Ida Dropka Obučina, Svetlana Lenasi, Beti Milić, Jelena Kogoj, Sonja Medurić Dinić, Miroslav Medurić, Aurena Dinić in Breda Čoš.

Zgodovina umetnosti kot material in referenca za razmišljanje in ustvarjanje slike je bila tema dveh novih ciklov delavnice risanja in slikanja, katero že šesto leto vodiva v Društvu Slovencev v Beogradu – Društvu »Sava« beograjska umetnika Marija Vauda in Nikola Pilipović. V prostorih Društva Sava ob nedeljah, brez svetlobe reflektorjev in mimo vsake logike vsakdanjosti, poteka ena diskretna in odločna izmenjava, na katero smo ponosni celo takrat, ko, tudi mogoče prav zato, ker, skoraj nevidni, brusimo

jezik-misel. Naloga izbire originalnih slikarskih in vizualnih del iz zgodovine umetnosti, reinterpretacija, iskanje in opazovanje "svojega" detajla, njihovo združevanje v eno novo celoto, je vsakogar od udeležencev prisililo, da pogleda množico reprodukcij, monografij, avtorskih izbir zgodovine umetnosti, katere so jim na voljo, da jih da skozi sito in jih, tako osvežene, zloži v svoj razpored-sintakso in presenetljive, atraktivne kompozicije. Nezavestno izvemo skrivnosti odličnih umetnikov, skrite v našem očesu, preko katerih prepoznavamo, ostrimo in oblikujemo svoje identitete, afinitete, čustva

... Tako se zavzamemo zase, tako branimo društvo ... Kot avtorja projekta sva izbrala, da se v zadnjih dveh ciklih največ ukvarjamo z deli svetovne zgodovine umetnosti, s čimer rečemo: Polje najvišjih kreativnih vlaganj in rezultatov je tudi naša zgodovina. Umetnost je društveni izdelek. Osnove likovne in vizualne pismenosti so nam potrebne, da bi hitreje razumeli, kaj se okoli nas dogaja, česa smo del, da bi se atak-slika kontekstualizirala, ugledala, videla ... Naloge, katere smo tukaj delali in s katerimi vstopamo v izbrano delo – sliko, z njenim dekonstruiranjem, izdvajanjem, kropanjem, detajl ali kader povečujemo, rešujemo pointilistično ali množimo ... niso del le umetniške prakse, temveč so že zdavnaj del medijske uporabe.

Neva Milovanović je valersko polnila zeleni dežnik z Goyine slike, išoč, gradeč njegov oval, urno in rahlo je vztrajala na Mirójevi rumeni barvi in zahtevi za povsem določeno vibracijo svoje linije; tako, kot nam je spet odkrila senzualno lepoto Modiglianijevega akta.

Ida Dropka Obučina suvereno ovlada risbo, ona ne išče, ona najde, pri njej je vse jasno premišljeno in izvedeno. Ida je končala Fakulteto likovnih umetnosti v Novem Sadu. Precizni in z lahkoto realizirani so nanosi.

Neva Milovanović

Sonja Dinić Medurić

Aurena Dinić

Sonjine (Sonja Dinić Medurić) palete: s katero težo roke se dotikati podlage papirja, s katero količino barve in vode na čopiču? ... da bi se Šahačauova slika znova pojavila med nami, da bi v drugi nalogi to bile Sonjine odločne, vrezane črne picassovske linije preko precizno razporejenih barvanih plohov, in da bi se vedno z apsolutno koncentracijo sprovedlo in točno pozicioniralo žanrsko mesto in čas nastanka slike originala, kot je v primeru slovenske srednjevekovne freske.

Miroslav Medurić pristopa zdaleč, kroži nad nalogo, predlaga, ima svoje rešitve, zelo konceptualne, miselne, tudi v premišljevanju ideje tudi v realizaciji njegov register rešitev je zelo širok: od dramatične, sonorne El Gre-

cove tkanine, katero gradi, plast za plastjo vodnih nivojev, kateri se medsebojno zlivajo.

Aurena Dinić prinaša brencanje sveta, s kontrolirano nestrpnostjo gradi in najde fine odnose v svoji srednjevekovni Sv. Katarini in pointilistično precizno vztraja v grajenju detajla z De Staëlove slike.

Jelena Kogoj se nam je zadnja priključila in se takoj predstavila z lepoto linije, občutkom za količino barve, grajenjem forme skozi občutljive valerje, da bi kasneje posegla za drastičnimi odnosi tudi v izbiri naracije tudi v koloritu.

Svetlana Lenasi je letos naredila zelo pogumne izbire izkoriščajoč potencial teh nalog. Pogumno jih je križala. Detajl metafizičnih artičok

Jelena Kogoj

Ida Obučina

Miroslav Medurić

Radmila Jeremić Ćurčin

Radovan Sindik

Breda Ćoš

iz De Chiricove slike je dala v soselstvo Noldeove črne vetrnice in starega srbsko-makedonskega veza, detajl z De Gasove slike z začetka 20. stoletja v kontrapunktu je s sodobnim slikarjem Neo Rauchom! Likovno smiselno

so narejena vsa dela iz te serije ter so nastala dela z uravnoteženim odnosom prvega in drugega plana, ki se montažno združujeta.

Radmila Jeremić Ćurčin je suvereno prestopila v svet kolažev v katerih je

najprej nizala elemente v kombinaciji z risbo, da bi se kasneje spoznala z idejo dekonstrukcije slike s katero je podvrgla prav Picassovo "Guernico" – emblematično sliko grozote vojne, katera zdaj, skozi likovni postopek

Svetlana Lenasi

Beti Milić

Nuša Gerden

rezanja, prekranja-demontaže in brezkončnega ponavljanja prizorov zrezanih in znova sklopljenih delov, postaja še drastičnejše zrcalo poskusov in rezultatov vojn in nasilj, katerima ni konca.

Radovan Sindik je s svojim nezgrešljivim odnosom do barve, količine barve in s povsem nepričakovanimi medsebojnimi barvanimi odnosi, bral-slikal Picassove Avignon-ske gospodične iz leta 1906, vnesel odmev nekdanje osebne tragedije Van Gogha spet slikajoč Van Goghove izmučene šake, čudežno barvani in kompozicijske odnosi med slikarjem metafizičnega slikarstva De Chirica in očetom plastične geometrije - Mondriana. Radovan razvija svoj likovni jezik skozi upornost ponavljanja in variiranja.

Breda Čoš je s racionalnim pristopom, utelešenim v preciznih in finih risbah tihožitja s svinčnikom, pristopila v kontroliran svet barv in prišla do intrigantne slike-uganke v kateri je na sodoben način združila detajle s slik Goye in Moneta. Presežek uživanja v

novi realnosti se nahaja v momentu, ko ne moremo vsega razlagati racionalno in ko ugledamo ta čudež nastal iz veriženja naših kreativnih odlok.

Beti Milić se nam je pridružila diskretno, tiho, ampak odločno, da se potopi v svet likovnosti in mu se popolnoma preda prenašajoč svojo potrebo-delom od doma. Beti je si zadala nalogo ali počutila, da od dramatičnih barvanih odnosov v geometričnih nalogah, prestopi na blage, skoraj stapajoče svetle valerje, medtem ko je v reinterpretaciji slike Kosovski božuri (Kosovske potonike) iz leta 1914 Nadežde Petrović povedala svoj emotivni memento k simbolično krvavordečemu gračaničkemu polju, ki ga je potopil, odnesel in vrnil val.

Nuša Gerden je tukaj, ona vstopa z vprašanjem "Ali sem prva prišla?" se usede na svoje mesto v zadnji klopi na vogalu i ne vstane štiri ure potopljena in osredotočena. Daruje svoje pobarvano veselje, uživanje v arabeskah in vedrosti čistih, nemotnih barv.

Tale specifična praksa, ki uporablja umetniška dela iz zgodovine

umetnosti kot material za delo, je pritegnila program za kulturo in umetnost Radio Beograda 2 ter je tako Delavnica predstavljena v njihovi oddaji "Zlatni presek" (Zlati presek), ki jo vodi Sava Ristović (<https://www.rts.rs/page/radio/ci/story/28/radio-beograd-2/3821258/vandalizacija-beskonacnog-stubabranislava-nikolica-marija-vaudaradionica-slika-i-znanje.html>).

O inovativnem pristopu, programu in rezultatih Delavnice SLIKA IN ZNANJE se sodobna kulturna scena regiona redno obvešča v objavah člankih Portala za kulturo SeeCult (http://www.seecult.org/vest/slika-i-znanje-1?fbclid=IwAR0oItiHeoBjw4vjFyhQ5RCZPi3bmPmJiWZtMBr4cNhICCw_K7pgVRM8FEo).

Delavnico je financiralo Ministrstvo za kulturo in informiranje republike Srbije, Nacionalni svet in Društvo Slovencev v Beogradu – Društvo »Sava«.

Marija Vauda

Prevod: Monika Bogdanović

LEKTORAT ZA SLOVENŠČINO V ČASU KORONE

V času, ko se je vse ustavilo zaradi koronavirusa, se ljudje poskušamo prilagoditi novonastalim okoliščinam in nadaljevati z normalnim življenjem, kolikor je to mogoče. Glede na to, da so zaprte tudi univerze, se študenti po vsem svetu soočajo z novimi izzivi, ki jih prinaša pouk na daljavo. Tako je tudi pri nas na Filološki fakulteti, ki je specifična, saj učenje jezikov zahteva bolj interaktivno okolje, kot recimo neki bolj teoretični predmeti, ki se lahko učijo iz knjig. Ampak čeprav se zdi, da je življenje naredilo premor, gre pouk slovenščine naprej.

V teh izrednih časih se je pouk iz učilnic preselil na splet. Aplikacija Zoom je postala najboljši prijatelj profesorjev in študentov ter orodje za olajšanje poučevanja. Z lektoriciama se v spletni učilnici srečamo dvakrat na teden, torej urnik je v bistvu isti kot v normalnih okoliščinah. Poleg tega, je pouk dopolnjen z gradivom, ki ga lektorici in profesorica postavijo na platformo Moodle. To gradivo zajema besedila predavanj, praktične naloge pa večinoma temeljijo na posnetkih intervjujev z znanimi Slovenci ter odgovarjanju na vprašanja v zvezi s posnetkom. Na vajah pri naši lektorici, dr. Tanji Tomazin, smo brali smo črtece slovenskih avtorjev, pri predmetu Uvod v slovensko kulturo pa smo se seznanili z Ivano Kobilco, eno najpomembnejših slovenskih slikark,

šli smo na virtualni obisk Nacionalne galerije v Ljubljani, kjer smo videli Kobilčini sliki *Poletje* in *Kofetarica*. Poleg teh dodatnih dejavnosti smo nadaljevali z gradivom iz učbenika in semester redno pripeljali do konca.

Ko gre za 'neuradno' izpopolnjevanje slovenščine, smo imeli na voljo je ogromno vabljivih možnosti za učenje. Čeprav slovenščino lahko opremimo z nalepko »majhnega jezika«, so dostopne izredne spletne strani in aplikacije, ki v veliki meri olajšujejo procese učenja. V arhivu RTV SLO je na voljo veliko vsebin, od kratkih posnetkov do filmov in nadaljevank, ki jih lahko gledamo tudi s podnapisi. Nadalje, spletna stran *podcasti.si* ponuja široko izbiro podcastov v slovenščini, ki obravnavajo prav vse teme, od kulture do športa, torej vsak lahko najde, kar mu najbolj ustreza. Zagotovo je treba omeniti spletno stran *Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik*, ki omogoča dostop do različnih gradiv in zanimivosti na spletnih straneh Društva Sava ter Nacionalnega sveta slovenske manjšine. Pogosto smo kliknili tudi na FB stran našega lektorata *Slovenščina v Beogradu*.

Skratka, kljub izrednemu stanju in izolaciji smo svoje znanje slovenščine izboljšali, saj je možnosti veliko, potrebna je zgolj volja za učenje.

Marija Miljković

POJOČA DRUŽBA

POJOČA DRUŽBA V ČASU KORONE

Epidemija virusa COVID-19 je za nekaj mesecev ustavila celoten planet. Lahko rečemo, da ni veje gospodarstva in dejavnosti nasploh, ki je ostala imuna na nov način življenja, s katerim se je svet moral soočiti. V tem pogledu lahko rečemo, da je prav umetnost, natančneje glasba, najbolj prizadeta. Prve sankcije so uvedene prav na dejavnosti gledališča, koncerte klasične in popularne glasbe. Moj zbor "Pojoča družba" se lahko pohvali s tem, da je 11. marca priredil celovečerni koncert. Torej samo dan pred perpovedom zbiranja in prepovedom kakršnihkoli družabnih dogodkov! V dneh pred koncertom smo vsi trepetali zaradi celotne situacije, ampak smo se tudi spraševali, ali bo koncert, ki smo ga že mesece pripravljali, sploh izveden! Resnici za ljubo, smo nastopile v nekoliko zmanjšanem sestavu. Kot voditeljica sem čutila odgovornost,

in sem vztrajala pri tem, da, če čutijo tudi najmanjši strah (spomnimo se povprečne starosti v našem ansamblu), naj ne pridejo ne na naše vaje, ne na koncert. Članice so, vendar, kljub resni nevarnosti, pokazale svoj pogum in so v izjemno čudnem, negotovem vzdušju, priredile celovečerni koncert, ki je trajal več kot uro, in lahko rečem, da je to bil najbolj kakovosten, raznolik in zahteven koncert do zdaj.

Epidemija je, vendar, pokvarila naše načrte. Razen ideje, da se koncert spomladi ponovi v neki večji dvorani, naj bi naš središčni dogodek bil festival v Sloveniji, v Šentvidu pri Stični, in sicer "Tabor Slovenskih pevskih zborov", ki se ga že leta udeležujemo. Glede na to, da je festival bil načrtovan za polovico junija, je jasno, da njegova realizacija tokrat ne bo mogoča. Nevidnemu sovražniku je uspelo prestaviti festival s tradicijo dolgo

točno 51 let, festival, kateremu je uspelo "preživeti" vse, burne politične in družabne spremembe v zadnjih 50-ih letih. Letošnjega festivala smo se veselile še bolj, ker naj bi to bila naša jubilejna, deseta udeležba!

Za razliko od sestankov, različnih predavanj ipd, ki so mogoči prek aplikacij kot "Google zoom", glasbene vaje, ki vključujejo več kot dva človeka, žal, niso mogoče. Namreč, gre za tehnično težavo, za katero še ni rešitve. Iz tega razloga so vaje vseh zborov in orkestrrov, v vseh deželah prizadetih s koronavirusom, ustavljene za nekaj časa. Kljub temu, da nismo imele možnosti opravljati vaj, smo naša druženja organizirale predvsem skozi dve viber skupini. Ena je namenjena druženju in šali, druga, "resna" skupina, kakor ji rečemo, pa je namenjena pošiljanju posnetkov pesmi in notnih zapisov. V tej skupini sem članicam, v času epidemije pošiljala svoje posnetke z vajami za petje in njihovimi deli za določene skladbe. Kljub relativno slabi kakovosti zvoka sem se odločila za video, in ne zvočne posnetke, da bi vsaj delno čutile, da so na vajah.

Kljub epidemiji in trenutnem prenehanju dejavnosti zbora, smo se aprila udeležile zelo pomembnega dogodka! Namreč, v Sloveniji se že leta prireja manifestacija, ki se imenuje "Vseslovensko petje". Ideja tega dogodka je, da v določenem, dogovorjenem trenutku, celotna Slovenija in tudi Slovenci, ki živijo po vsem svetu, skupaj zapojejo! Dogodek se spremlja prek "Facebook live-a". Ni pomembno, ali je nekdo amater, profesionalc, ali pa sploh ni pevec! Ideja je, da se slovenska pesem sliši po svetu, da ljudje pojejo iz svojih domov, uradov, s športnih igrišč, tudi iz bolnišnic. Povabilo k sodelovanju v tej manifestaciji me je izjemno razveselilo. Letos sta se na repertoarju velikega

virtualnega zbora našli slovenska himna ter slavna tradicionalna pesem "Lipa". O dogodku se je govorilo tudi v dnevniku, na slovenski televiziji

RTV4 in, naključno, se je tudi moj posnetek našel v dnevniku, tako kot posnetek dveh naših članic – Brede Čoš in Aurene Dinić, ki nam je pela

iz Francije.

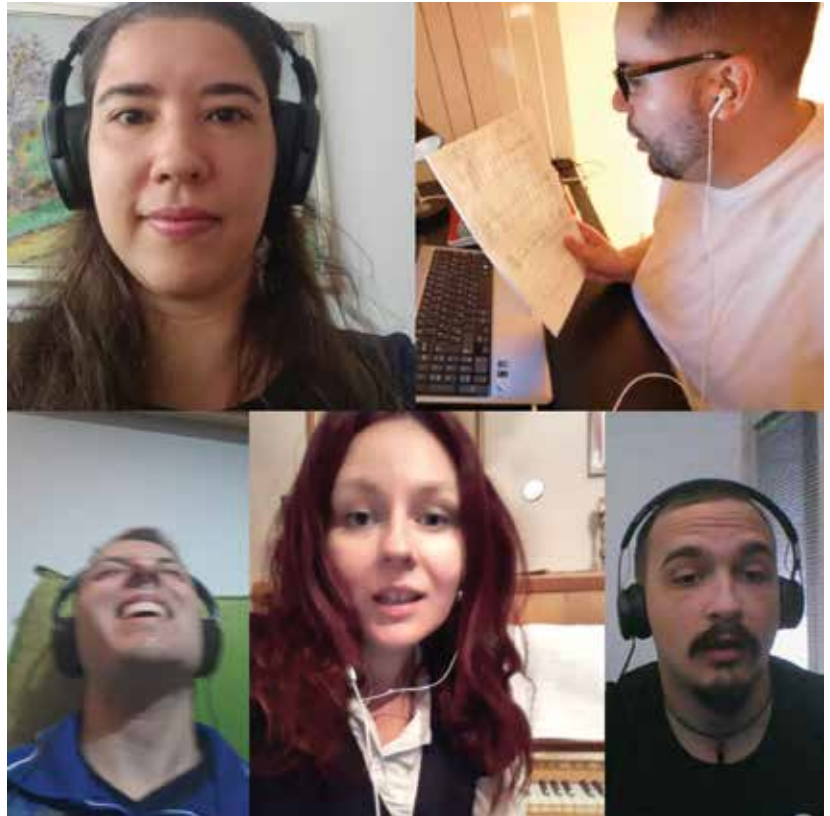
Pojoča družba zaenkrat nadaljuje svoje virtualno druženje in si srčno želi nadaljevanja vaj v prostorih našega Društva.

KOMORNA POJOČA DRUŽBA V ČASU KORONE

Tudi Komorna pojoča družba je imela velike načrte za to pomlad. Namreč, po celovečernem koncertu, ki je bil januarja izveden v cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Zemunu, smo od župnika dobili povabilo, da spet nastopimo spomladi in smo tudi bili povabljeni, da se pridružimo turneji mešanega zbora tiste župnije. Naše načrte je pokvarila epidemija. To vendar ne pomeni, da smo prenehali delati. Namreč, glede na to, da KPD zbira profesionalne glasbenike, je delo "na daljavo" z njimi veliko bolj enostavno – oni lahko sami vadijo ter se naučijo svojih delov. Treba je omeniti, da se je tudi KPD udeležila že omenjenega projekta "Vseslovensko petje". Če se situacija ne poslabša v naslednjih tednih, načrtujem, da se v začetku poletja zberemo. Glede na to, da nas je samo pet, in da gre večinoma za zelo mlade ljudi, vaje ne bodo preveliko tveganje. Dotlej se srečamo le virtualno, vadimo svoje dele v svojih domovih in se veselimo projektov, ki jih načrtujemo za jesen.

Višnja Dimitrijević

Prevod: Marija Miljković

MOJE ŽIVLJENJE V HIŠNEM ZAPORU

Neposredno po našem lepem doživetju ob koncertu v čast dnevu žena nas je doletelo izredno stanje, ki je bilo posebnost težko za nas starejše od 65 let, ki smo bili dobesedno zaprti v svoja stanovanja, brez pravice na opravljanje svojih najosnovnejših potreb. Torej karantena za bolne, hišni zapor za zdrave... V začetku sem se počutila obupano, kajti nisem imela možnosti, da se obrnem za pomoč svojima sinovoma, ki mi zaradi oddaljenosti nista mogla preskrbeti dnevne potrebe za hrano. Najprej sem se obrnila na volonterje s prošnjo, da mi nabavijo nekaj jabolk in limon. Zelo sem bila žalostna, ko so mi rekli, da se mi lahko oglasiyo šele čez tri dni, kajti dolžni so preskrbeti ljudem mleka in kruha. Vem, da je težko živeti na samem kruhu in mleku, pa sem to zgodbo podelila s prijatelji na facebooku. K sreči je moja žalost kar hitro minila, kmalu se mi je oglasila sopevka iz cerkvenega pevskega zbora, gospa Bojana Vujović iz Mirijeva, ki me je s svojim možem še istega dne obiskala in mi nabavila vse, kar mi je bilo potrebno. Hkrati me je pa še ohrabrila, da bo to storila vsakič, kadar jo bom prosila.

Kmalu zatem se mi je oglasila gospa Jelena Lamovec iz našega pevskega zbora Pojoča družba, ki me je osrečila s pripravljenostjo, da mi redno nabavlja potrebščine. Neizmerno sem jihvaležna za vse, kar je storila zame v tem težkem času, tako da ne samo, da mi ničesar ni manjkalo, temveč mi je bila prihranjena vsaka tesnoba, ki bi mi sicer bila neizbežna. Prijetno mi je bilo tudi druženje z njo in njeno sestro Jasmino. Tako sem se v njihovi družbi počutila kot kraljica. Razen tega sem čas v izrednem stanju lahko izkoristila za urejanje in čiščenje stanovanja v spremstvu glasbe iz dobrih starih časov. Veselila sem se pa tudi v medsebojni izmenjavi smešnic preko viber grupe "Pojoča družbe", ki smo jo poimenovali "Horistkinje". Vse je to sedaj k sreči mimo in upam, da se ne bo ponovilo. Z veseljem sem odšla v svoj vrt na Fruški Gori, kjer sem se najprej lotila košnje, potem pa še privezovanja vinske trte, ki je že dobro zrasla. Tako se mi je staro veselje vrnilo....

Pavla Milovanović

O DELU V IZOLACIJI

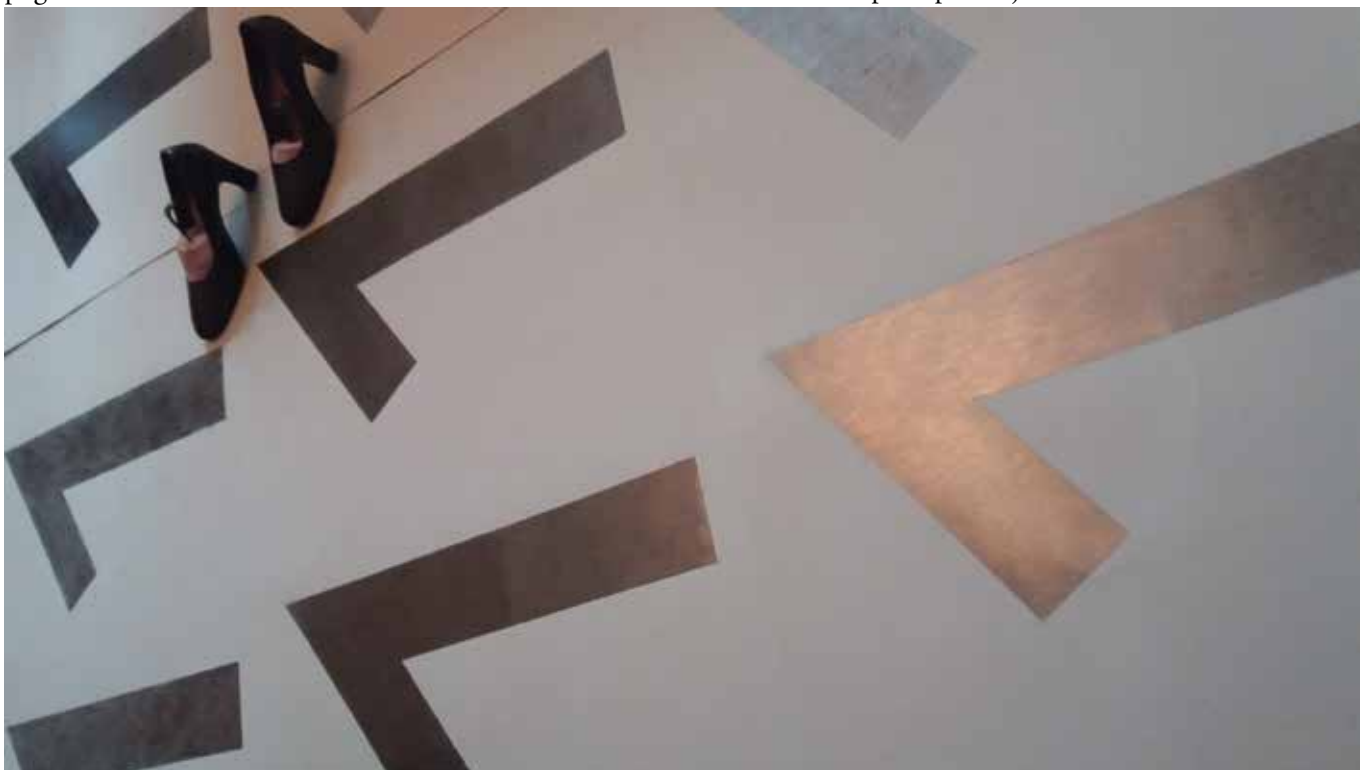
Če bi se kdo ozrl na moj vsakdan, bi videl, da v obdobju izolacije leta 2020 ni trpel drastičnih udarcev, le da se je odprl večji in tišji delovni prostor.

Imamo umirjene, osredotočene pogovore izven vsake živčnosti in

napetosti, ritem ulice ne moti dela srca in spanja, končno umirjen, simetričen s svetom, ki se počuti krivega, da uživamo v prostoru in času, kar je kazen, breme in krivica, bolečina, obsodba, smrt. Planet s silo diha po

mojem urniku potreb.

V prvih dneh mi je ta fantastična situacija pomagala, da sem imela disciplino in koncentracijo za deset večjih formatov risb (100x70 cm), s ponovljenim motivom Enota.

Metafizična tišina nas pripelje do tega, da naredimo projekcijo, ki naj bi jo predvajali med omejenimi večernimi sprehodi upokojencev in za sosede na Zidu čez ulico. Že več kot deset let fotografiramo razgled z dveh oken in beležimo življenje med štirimi stenami; ustvarjenih je več deset tisoč fotografij. Za to priložnost naredimo strogo izbiro. Ustvari se delo s 500 fotografijami in videoposnetki z

naslovom + ŽIVLJENJE.

Od FB mi prihaja izziv – vabilo, naj objavim naslovnice svojih najljubših knjig. Razumem to kot znak ali kavelj da končno pregledam, zberem, preuredim zapise, sanje in zgodbe, razmislim o vsem, kar je bilo napisano v zadnjih nekaj letih, in jim nudim umetniško podporo. Za takšno osredotočenost nikoli prej nisam imela dovolj tišine in zbranosti, niti v sebi,

niti okoli sebe.

Pohlepa, nevednost in sovražnost do narave, živali, drugih, drugačno trajanje ostaja. Razredi znakov v vseh enako porazdeljenih razredih še naprej cvetijo in hitijo.

Ostaja ozek prostor "svobode" v tako strukturirani družbi, prostor za izhod.

Marija Vauda

Prevod: Jelena Bulatović

SLOKULT.INFO

Slokult.info, platforma za obveščanje in promocijo aktivnosti slovenskih kulturno-umetniških društev v Srbiji, predstavlja prostor za promocijo slovenske kulture in umetnosti prek delovanja društev Slovencev in slovenskih združenj v Srbiji. Portal je namenjen slovenski narodni manjšini v Srbiji in vsem ostalim zainteresiranim za kulturo in umetnost. Slokult.info ponuja možnost za promoviranje in pozivanje javnosti na vse dogodke, ki jih organizirajo slovenska društva, in promocijo slovenskih umetnikov, ki delujejo in ustvarjajo v Srbiji. Dobrodošla vsa slovenska društva k sodelovanju – naj se dobra praksa daleč šliši.

Portal »slokult.info« podpira Nacionalni svet slovenske narodne manjšine.

**Za vso pomoč se prisrčno
zahvaljujemo:
Urdu Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in
po svetu
Ministrstvu za
izobraževanje, znanost in
šport Republike Slovenije
Nacionalnemu svetu
slovenske narodne
manjšine**

V ČASU EPIDEMIJE V POŽAREVCU

Tudi med pandemijo Covid-19 smo se člani društva Sava potrudili, da našim starejšim članom v Požarevcu priskrbimo vse, kar je bilo potrebno, saj je njim bilo prepovedano iti ven.

Na veliko noč smo razveselili gospo

Marijo Učakar. Oglasili smo se pred njenimi vhodnimi vrati s priljubljeno sladico - šarkeljnom. Gospa Učakar sploh ni mogla skriti, kako je bila vesela obiska. Malo smo poklepetali, upoštevali vse varnostne predpise.

Poslovali smo se z iskrenimi nasmehi in se dogovorili, da kmalu, ko bo to mogoče, spijemo kavo na njeni terasi. Bilo smo zelo zadovoljni, da smo tudi v takih časih polepsali praznični dan.

Marija Marković

Poziv članom Društva Sava za sodelovanje na razstavi »Sentiment«

V okviru Društva Sava pripravljamo razstavo, ki bo predstavila materialno – sentimentalno kulturno dediščino članov društva Slovencev v Beogradu. Na razstavi bodo prikazani predmeti, ki jih imate doma in ste jih kot posameznik ali družina podedovali (dokumenti, družinske fotografije, fotografije domačega kraja, razglednice, izrezki iz časopisov, brošure, ročno narejeni izdelki, predmeti, ki so vam dragi, filmski in video material, originali ali reprodukcije slik slovenskih umetnikov, spominske knjige, dnevniki, kosi oblačil...) ter izhajajo iz Slovenije oziroma so del vaših spominov ali kako drugače povezani z matično domovino.

S tem opusom, to je zbirko spominov, ki so povezani z vam dragimi predmeti, bi na ustrezen muzeološki način predstavili vsakodnevno družinsko in profesionalno življenje vas in vaših najbližjih ter vaše čustveno potovanje skozi osebno in družinsko zgodovino. Člani Odbora za kulturo Društva Sava in Odbora za kulturo Nacionalnega sveta bodo predmete - eksponate, ki jih bodo člani Društva Sava predlagali, dokončno izbrali ter uvrstili na razstavo. Razstava bo pripravljena v skladu s sodobno razstavljalno prakso, kjer se bo na sodoben, interaktiven in kreativen način predstavil material, kjer je vsak predmet prikazan kot »objekt – znamenje« (v smislu beseda in predmet) in obravnavan kot muzejski eksponat.

Če ste lastnik katerega koli od navedenih predmetov in če bi ga začasno odstopili za namene razstave, vas prosimo, da o tem obvestite Odbor za kulturo Društva Sava (sava-si@eunet.rs).

JEZIKOVNI KOTIČEK

Jêzik, jezika, jeziku, jêzik, o jeziku, z jezikom...

Dva jezika, dveh jezikov, dvema jezikoma,
dva jezika, o dveh jezikih, z dvema jezikoma

Trije jeziki, treh jezikov, trem jezikom,
tri jezike, o treh jezikih, s tremi jeziki

Skratka: jezikovni kotiček

Stavčni členi

Vsako besedilo je sestavljeno iz enot. Najmanjša enota besedila je poved. Ta vključuje zaokroženo skupino oblikovno in pomensko povezanih besed in, kot nakazuje že njeno ime, nekaj pove oziroma z njo nekaj sporočamo. Stavček je ožje zastavljena pomenska enota, gre za besede, zbrane okoli osebne glagolske oblike. En stavček (enostavna poved) ali več stavčkov (večstavna poved) tvorijo poved.

Stavček je nadalje sestavljen iz skladenjskih pomenskih enot, besed, ki jih imenujemo stavčni členi. Glavni stavčni členi so osebek, povedek, predmet in prislovno določilo. Vsak stavčni člen ima v stavku svojo vlogo, po njem pa se vprašamo z vprašalnico. Stavček ima zmeraj en osebek in en povedek, lahko pa ima več predmetov in prislovnih določil.

Povedek podčrtamo z valovito črto, po njem se vprašamo: Kaj se v stavku dogaja? (Ana v šoli pridno *posluš*a učiteljico.)

Osebek podčrtamo z eno ravno črto, po njem se vprašamo: Kdo ali kaj + povedek? (*Ana* v šoli pridno posluš a učiteljico.)

Predmet podčrtamo z dvema ravnima črtama, po njem se vprašamo z vprašalnicami: Koga ali česa? Komu ali čemu? Koga ali kaj? Pri kom ali pri čem? S kom ali s čim? + povedek. (Ana v šoli pridno posluš a učiteljico.)

(nadaljevanje v naslednjem Biltenu- **Prislovna določila**)

Povzeto s spletne strani: www.digitpen.com

Priredila: Danijela Stojnić

Plesna delavnica v času epidemije

Druženje plesne skupine Društva Sava je v času epidemije bilo zelo aktivno. Člani so z domiselnimi in šaljivimi sporočili poskusili zmanjšati napetost zaradi celotne situacije na najmanjšo mero. Pošiljali smo si tudi priporočila za kulturne vsebine in virtualne razstave ter glasbene in plesne posnetke. Glede na to, da sem se plesni delavnici pridružila pred kratkim, sem zadovoljna, da sem jo dobro spoznala skozi druženje prek spleta. Seveda, vsi se veselimo čimprejšnjega "novega" začetka, druženja in novih korakov... Pristrčen pozdrav!

Tatjana Jovanović

Prevod: Jelena Bulatović

SLOVENSKE NARODNE JEDI

Predstavljamo slovenske narodne jedi, ki so po etnoloških virih in podatkih sestavni del materialne kulture slovenskega naroda oz. del naše kulturne dediščine. Po nastanku, pomenu in značilnostih, te jedi razlikujemo od danes, pogojno povedano, splošno bolj znanih sodobnih receptov meščanske in internacionalne kuhinje. Neredko so posamezne narodne jedi nastale v zvezi z različnimi ljudskimi običaji in praznovanji. Jedi bodo predstavljene po slovenskih pokrajinah kjer so nastale, kadar je o tem dovolj gotovih krajevnih virov. Prizadevali si bomo v vsakem primeru slediti avtentičnosti receptov, čeprav posamezni tudi ne bi bili popolnoma v skladu s sodobnimi zahtevami zdrave prehrane.

Brezmesna tradicionalna bujta repa

Sestavine: 1 kg na rezine narezane in oprane repe, 2 stroka česna, 2 lovorjeva lista, nekaj celih semen črnega popra, 1 čajna žlička soli, 1,5 l vode za zalivanje, 250 g prosene kaše
Zabela: nekaj žlic repičnega olja, 1 čajna žlička sladke paprike, 1 kavna skodelica moke, 2 dl vode

V lonec damo narezano in oprano repo, dodamo začimbe (česen, lovor, poper) nalijemo z vodo, pokrijemo ter kuhamo okrog pol ure. Čez pol ure dodamo repi proseno kašo ter kuhamo naprej dokler se kaša ne skuha.

Proti koncu kuhanja k repi dodamo še zabelo, posolimo in postrežemo še toplo.

Ajdova kaša z zelenjavo

Sestavine: 1 rdeča čebula, 4 korenčki, 2 rezini česna, 1 rumena paprika, 1 bučka in 1 paradižnik, 2 žlici olja, velika skodelica ajdove kaše

V ponvi segrejemo olje, dodamo čebulo, jo prepražimo, nato dodamo še ostalo zelenjavo ter skodelico ajdove kaše, nalijemo z vodo ter kuhamo okrog 15 minut. Jed se postreže ob klobasi ali mesu.

Jogurtove miške

Sestavine: 1 jajce, 20 g vanilijevega sladkorja, 20 dag moke, pol vrečke pecilnega praška, 18 dag jogurta (en lonček), 1 žlica ruma, malo cimeta, polovica lupinice organske limone

Vse sestavine zmešamo, ter z žlico v vroče olje polagamo miške ali žličnike. Pečene miške razporedimo po pladnju ali krožniku in potresemo s sladkorjem v prahu.

Pripravila: Danijela Stojnić

MOJI SPOMINI – *Danijela Stojnić*

Že nekaj časa premišlujem o tem, da bi rada na nek nov način prispevala k popestritvi Biltena z novo rubriko. Bralci, ki zvesto in redno berejo Bilten, so se z mojim imenom že srečali, sprva v rubriki Slovenske domače jedi, nato pa še v rubriki Jezikovni kotiček. Tudi en članek o spominih na Slovenijo sem napisala leta nazaj... Ko sem članici uredništva Ivani Mandić ponudila idejo o novi rubriki v zvezi s psihološkimi temami, sem takoj dobila pristrčen in pozitiven odziv, nato se je s tem soglasilo tudi uredništvo in v dopisu sem začutila prijazne vibracije, ki so me še bolj spodbudile pri odločitvi in mi dale vedeti, da sem premišljevala v pravo smer.

Naj se vam predstavim. Moje ime je Danijela Stojnić, sem poročena, mati dveh otrok, 16-letnega Sergeja in 11-letne Sare. Po izobrazbi sem diplomirana psihologinja, zaposlena kot psihologinja v Centru za socialno delo v Beogradu, kjer delam že 18 let. Za študij psihologije sem se odločila še

kot gimnazijka Srednje Družboslovno-jezikoslovne šole, ki sem jo obiskovala v Škofji Loki. Zahvala gre naši šolski psihologinji Lidiji, ki me je zainteresirala za to področje prek svojih predavanj. Obiskovala sem tudi psihološki krožek. Še vedno se spominjam svoje prve seminarske naloge z naslovom Očetje, kje ste?, ki je govorila o starševstvu in vlogi očeta v družini, ne zavedajoč se, da me bo poklic nekega dne popeljal ravno na področje dela združino, s starši in z otroki. Prvi letnik psihologije sem kot redna študentka vpisala in dokončala na ljubljanski Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani, po preselitvi družine v Srbijo, pa sem študij nadaljevala in dokončala na smeri psihologije na Filozofski fakulteti beograjske Univerze. Tudi diplomska tema je bila na nek način napoved za moje delo, o katerem se mi takrat niti sanjalo ni, saj sem si predstavljala, da bom šolska psihologinja. Tema diplomske naloge je bila s področja

socialne psihologije, s katero sem se začela ukvarjati od leta 2002 dalje. Pred tem sem delala tudi kot psihologinja v zdravstvenem domu na Medicini dela in psihologinja v martektingu. Vodila sem psihološke delavnice pri združenju oseb z invalidnostjo Živeti uspravno ter se izobraževala 3 leta pri psihoterapevtskem Geštalt studiu v Beogradu. Na Centru za socialno delo sem 15 let opravljala delo psihologinje na Oddelku za otroke brez staršev in ločenih, zadnja tri leta pa sem supervizorka na Oddelku za odrasle in starejše občane. Sem tudi članica Internega tima za preprečevanje družinskega nasilja, približno dve leti pa sem bila članica Interresorne komisije za ocenitev potreb po dodatni izobraževalni, zdravstveni ali socialni podpori otrokom in učencem. V svojem dosedanem delu, ki pomeni vsakdanji neposredni stik z ljudmi vseh starostnih skupin, velikokrat z ljudmi z margine družbe, sem tudi sama v začetku prestajala njihove osebne in družinske težave, sočustvovala z njimi in tuje težave tudi po končanem delavniku nosila s seboj domov... Sčasoma sem se naučila empatiji in asertivnem pristopu v delu do strank in bolnikov, kar pomeni predvsem človeško razumevanje tujih težav in svetovanje ali pa tudi ukrepanje glede na konkretne potrebe posameznikov oz. družinskih članov kot tudi razumevanja, da ne obstaja recept za srečo in reševanje problemov, da smo vsi delavci humanitarnih poklicev, predvsem pa psihologi, nekdo, ki razume, usmerja in pomaga pacientu priti do najboljše rešitve za njega samega, vendar je potrebno da vsak posameznik prevzame vajeti v svoje roke. »Psihološki kotiček« si predstavljam kot kotiček, v katerem bi pisala o temah, ki zanimajo bralce ali pa tudi kot kotiček za psihološke nasvete, kdor jih potrebuje oz. kot odgovore na zastavljena vprašanja, ki jih lahko pošljete na naslov stojdan@sbb.com.

V upanju na pozitiven odziv bralcev, se že vnaprej veselim sodelovanja in druženja tudi na tak način. In za konec še za tiste, ki bi radi kaj vprašali, pa

morda nimajo poguma, podarjam eno misel, ki jo sledim skozi življenje – nobeno vprašanje, ki ga zastavite, ni smešno, neprimerno, neumno... ker ni

ne majhnih in ne velikih oseb. Samo ljudje so. In sploh ni tako preprosto biti človek.

Danijela Stojnić

NA PLANINCAH...

IZLET NA POVLEN 16. FEBRUARJA 2020

Letošnja zima je bila dokaj mila, v nižinah, predvsem v Beogradu pa, razen nekaj snežink, snega nismo videli. Dnevi so bili sončni in nenavadno topli. Takšno vreme smo planinci kar pridno izkoristili in smo redno hodili v naravo, skoraj ob vsakem koncu tedna.

Tudi 16. februarja smo se odpravili v Valjevske planine, hribovje kakšnih 100 km jugo-zahodno od Beograda. Hribovje je dokaj prostrano in zajema kar nekaj priljubljenih gora, ki so pogosto cilj planincev in pohodnikov.

Z mini busom smo se pripeljali do sedla Debelo brdo, nekaj čez 900 m visok prevoj, od koder se asfaltna cesta začne spuščati proti Drini.

Že od tod se je v lepem sončnem vremenu pred nami kazal Mali Povlen, najnižji od treh povlenskih vrhov.

Okrog nas so po travnikih bile le zaplate vlažnega snega, višje, na hribu pa je vse bilo belo.

Makadamska, blatna cesta nas je peljala navzgor, a tudi malo navzdol proti povlenskimi vrhovom. Ponekod je ob cesti že bilo nekaj več vlažnega snega, ostankov večjih zametov. Kmalu smo prišli do planinskega doma Povlen na 1040 m višine, kjer smo v sončnem vremenu posedeli zunaj, na lesenih klopeh.

Od tod naprej je snega bilo čedalje več, ostanki zametov pa kar en meter visoki. Kmalu smo prišli do konca sledov koles v snegu in smo nadaljevali po celem snegu. Ponekod je bil dokaj globok in smo čevlje le z naporom vlekli ven. Toda okolica je bila čudovito lepa: levo pobočje Malega Povlena, poraščeno z gozdom brez listja in po tleh čisto belo, pred nami se je vzdigoval Mali Povlen, najvišji od treh povlenskih vrhov, pod snegom in popolnoma pokrit z gozdom, desno Beden, še eden nižji vrh. Ves ta predel je pokrit s snegom, ki se vidi tudi tam kjer je gozd, saj so

drevesa brez listja. Vse blešči v močnem soncu, ki sije iz temno modrega neba. Po zmernem vzponu smo prišli na sedlo med Srednjim i Malim Povlenom . Od tod pa smo se, čez obsežen beli travnik, napotili proti vrhu.

Zadnji vzpon do vrha Mali Povlen je bil dokaj strm, skozi gozd, naši sledovi v snegu so bili edini. Vrh 1347 m pa je čist, brez drevja, popolnoma bel, pokrit z zmrznjenim snegom, katerega je katerega je oblikoval veter. Zmrznjene ledene sveče, na kamnih in ostankih rastlin, ki kažejo v isto smer. In čudovit razgled v lepem vremenu. Ker je sonce močno in je mirno, brez vetra, je prijetno toplo. Vidijo se vrhovi srbskih gora, celo Durmitora v Črni Gori. V dolinah

proti jugu sivo-bela, naravna megla, proti severu, proti Beogradu pa je vse ovito v rjavkasto meglico – smog. Ves ta prostor od Valjevskih planin proti severu, od Drine do Donave ima močno onesnažen zrak in tam živimo mi in večina prebivalcev Srbije! Res porazna ugotovitev, ki mi je pokvarila užitek lepega zimskega vzpona.

Uživali smo nekaj časa v lepem vremenu in toplim soncu ter se fotografirali. Po isti poti smo prišli do doma in avtobusa, ki nas je prepeljal v Valjevo in restavracijo ob Valjevski pivovarni, v kateri skoraj vedno, ob točenem pivu, končujemo planinski pohod, kadar smo v Valjevskih planinah.

Branko Zorko

